

УДК 657.1:658.1

Меліхова Т.О., к.е.н.
доцент кафедри обліку та аудиту
Рибачонок К.В.
магістр
Запорізька державна інженерна академія
tanya_zp@rambler.ru

ОБҐРУНТУВАННЯ ФУНКЦІЙ ПОДАТКОВОГО ПЛАНУВАННЯ ДЛЯ ЗМІЦНЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Меліхова Т.О., Рибачонок К.В. Обґрунтування функцій податкового планування для зміцнення фінансової безпеки підприємства. У статті обґрунтовано функції податкового планування підприємства. Запропоновано віднести до функцій податкового планування: захисну, оптимізаційну, попереджувальну, прогностичну, стратегічну, стимулюючу функції.

Мелихова Т.О., Рыбачонок К.В. Обоснование функций налогового планирования для укрепления финансовой безопасности предприятия В статье обоснованы функции налогового планирования предприятия. Предложено отнести к функциям налогового планирования: защитную, оптимизационную, предупреждающую, прогностическую, стратегическую, стимулирующую функции.

Melikhova T.O., Rubachonok K.V. Ground of functions of tax planning for strengthening of financial safety of enterprise. The functions of the tax planning of enterprise are grounded in the article. It is suggested to attribute to the functions of the tax planning: protective, optimization, warning, prognosis, strategic, stimulant functions.

Вступ

Одним із найважливіших елементів системи розробки та прийняття рішень у сфері життєдіяльності як держави так і підприємства є податкове планування. Тому якісне обґрунтування функцій податкового планування є життєво необхідним для кожного господарювання суб'єкта.

Функції податкового планування розглянуті у наукових працях багатьох вітчизняних вчених: М. Карп [4], Я. Добрянський [4], Я. Литвиненко [2], Ю. Іванов [3], О. Дикун [6], О. Кудріна [7], Р. Хом'як, О. Лемішовська [1]. Автори розглядають це питання зі своєї точки зору та акцентують увагу на різних функціях податкового планування.

Постановка завдання

1. Обґрунтувати функції податкового планування підприємства.

Результати

Основним завданням податкового планування є необхідність розрахунку якісних та кількісних показників підприємства для визначення рівня його фінансової безпеки з метою своєчасної діагностики та зміцнення. Суть податкового планування можна розкрити через розгляд його функцій.

Функції податкового планування на думку різних українських вчених наведені в табл.1.

Таблиця 1 - Функції податкового планування

Функції	М. Карп [5]	Т. Рева [6]	Я. Литвиненко [2]	Ю. Іванов, А. Крисовагий [3]	Т. Юткін [8]	Г. Ісаншина [9]	Р. Хомяк, О. Лемішовська [1]
Планова функція	+	-	+	+	-	+	-
Організаційна функція	+	-	-	+	+	-	-
Контрольна функція	+	+	+	+	-	-	+
Функція аналізу та використання податкових механізмів	-	+		-	-	-	+
Функція регулювання товарно-грошових відносин і розвиток загальнодержавного комплексу	-	-	+	-	-	-	+
Створення ефективних інформаційних систем управління оподаткуванням	-	-	-	-	-	-	+
Розробка діючої системи стимулювання реалізації управлінських рішень щодо встановлення показників оподаткування.	-	-	-	-	-	-	+

Отже, на нашу думку, податкове планування базується на веденні податкового обліку та складанні податкової звітності з позиції виконання нею фіскальних завдань і оцінювання впливу на фінансову безпеку підприємства, а також на аналізі причин розбіжностей між плановими та фактичними розмірами податкового навантаження.

У Великому тлумачному словнику української мови одним із визначень терміна "функція" є "напрямок діяльності відповідно до призначення якої-небудь організації, установи" [7].

Аналіз літератури показав, що сьогодні не вироблено єдиної позиції відносно визначення функцій податкового планування. Зокрема, М. Карп та Г. Ісаншина виділяють у державному податковому менеджменті функції: планування, організації, координації, стимулювання та контролю. Податкове планування на державному рівні, з погляду М. Карп, передбачає аналіз надходження податків, тенденцій та факторів зростання бази оподаткування й на цій основі визначення обсягу податкових надходжень до бюджетів [9].

Литвиненко Я. зараховує до функцій державного податкового менеджменту: аналіз системи оподаткування, планування податкових платежів, контроль платників податків, а також регулювання товарно-грошових відносин і розвиток загальнодержавного комплексу держави [2].

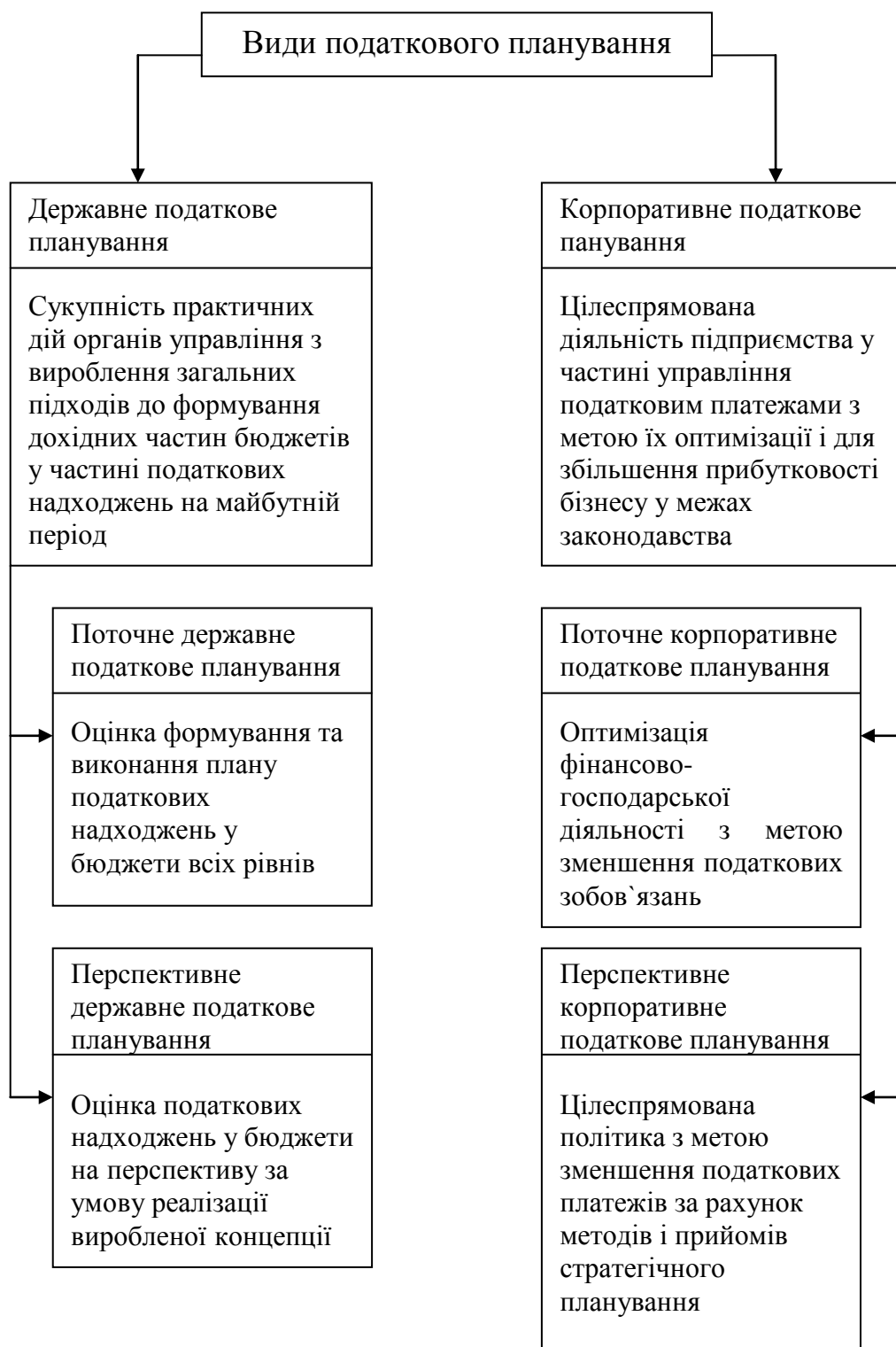

Рисунок 1 - Види податкового планування

Рева Т. дотримується думки, що функції управління починаються з законотворчої діяльності органів законодавчої та виконавчої влади, далі здійснюється планування податків, що передбачає визначення сум податків та обов'язкових платежів, які мають бути сплачені до бюджетів різного рівня та

податковий контроль, тобто облік платників, облік податкових баз, нарахованих і фактично сплачених сум до бюджету та інших показників [5].

Види податкового планування, які Р. Хом'як наводить як зміст, відображено на рисунку 1 [1].

Юткіна Т. виділяє серед функцій державного податкового менеджменту: податковий контроль, державне податкове планування (прогнозування), державне податкове регулювання [8].

Згідно з поданою вище інформацією, пропонуємо виділити такі функції податкового планування підприємства (рисунок 2).

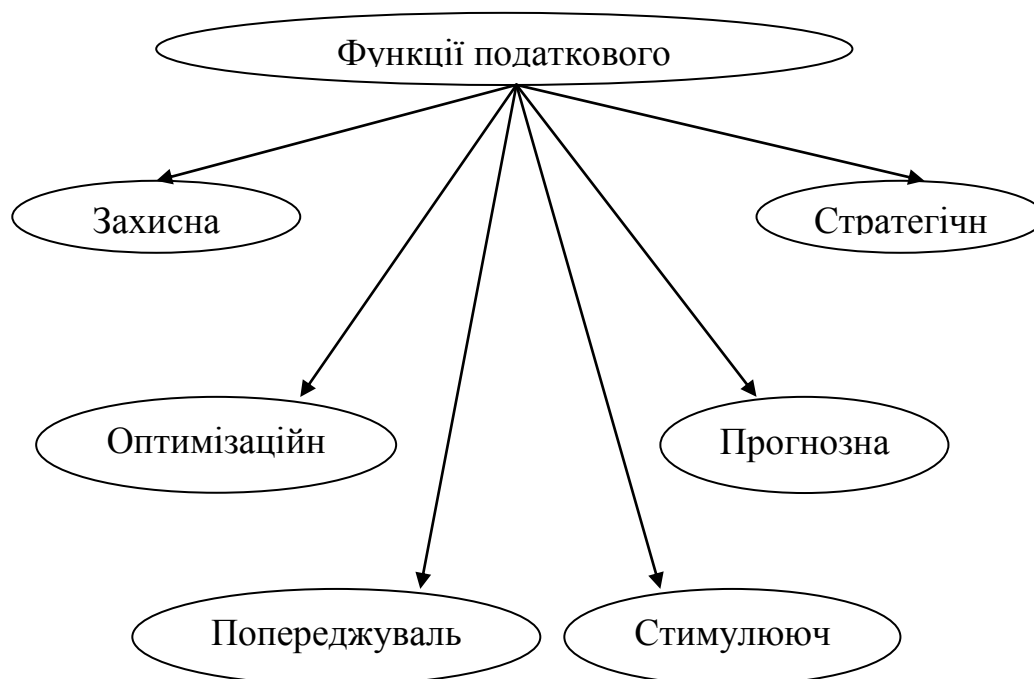

Рисунок 2 - Функції податкового планування

1. Захисна - захищати інтереси підприємства щодо оподаткування у судових та контролюючих органах;

2. Оптимізаційна - розробка пропозицій керівництву з питань вибору оптимальних варіантів оподаткування;

3. Попереджувальна - попередження можливості здійснення зловживань щодо виявлення різного роду порушення оподаткування;

4. Прогнозна - розробка перспективного плану нарахування та сплати податків і координації розвитку підприємства на майбутнє на підставі аналізу діяльності підприємства;

5. Стратегічна - розробка зручного для підприємства варіанту ведення податкового обліку та складання податкової звітності;

6. Стимулювання - інформація щодо комплексу заходів, які спрямовані на досягнення цілей підприємства [6].

Функції податкового планування полягають, насамперед, у вивченні законодавчих нормативних актів, які регламентують порядок організації й

функціонування податкової системи на основі обраної податкової політики підприємства.

Висновки

Обґрунтовано функції податкового планування підприємства. До функцій податкового планування підприємства, на відміну від існуючих, запропоновано віднести: захисну, оптимізаційну, попереджувальну, прогнозу, стратегічну, стимулюючу. Це дасть змогу зміцнити фінансову безпеку підприємства.

Список літератури

1. Хом'як Р.Л. Структурні елементи формування податкової політики на підприємстві / Р.Л. Хом'як, О.С. Лемішовська // Вісник Хмельницького національного університету. - 2010 р. - №5. - С. 149 - 153
2. Литвиненко Я.В. Податкова політика / Я.В. Литвиненко: Навч. посіб. - К.: МАУП, 2003. - 224 с.
3. Іванов Ю.Б. Податковий менеджмент / Ю.Б. Іванов, А.І. Крисоватий, А.Я. Кізіма, В.В. Карпова : Підручник. - К.: Знання, 2008. - 525 с.
4. Карп М.В. Налоговый менеджмент / М.В. Карп: Учеб. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2001. - 477 с.
5. Рева Т.М. Податковий менеджмент / Т.М. Рева: Навч. посіб. - К.: Центр навчальної літератури, 2003. - 282 с.
6. Меліхова Т.О. Обґрунтування функцій внутрішнього та зовнішнього аудиту податків / Т.О. Меліхова. Наука й економіка: науково-теоретичний журнал Хмельницького економічного університету. - Хмельницький, 2010. - Вип. 2(18). - С. 116-120.
7. Тлумачний словник сучасної української мови / І.М. Забіяка. - К.: Арій, 2007. - 512 с.
8. Юткина Т.Ф. Налоги и налогообложение / Т.Ф. Юткина: Учебник. - М.: ИНФРА-М, 2000. - 429 с.
9. Ісаншина Г.Ю. Податковий менеджмент / Г.Ю. Ісаншина: Навч. посіб. - К.: ЦУЛ, 2003. - 260 с

Ключові слова: податкове планування підприємства, функції, фінансова безпека підприємства.

Ключевые слова: налоговое планирование предприятия, функции, финансовая безопасность предприятия.

Key words: tax planning of enterprise, functions, financial safety of enterprise.

Надійшла до редакції 11.12.2011р.